

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 33. szám.

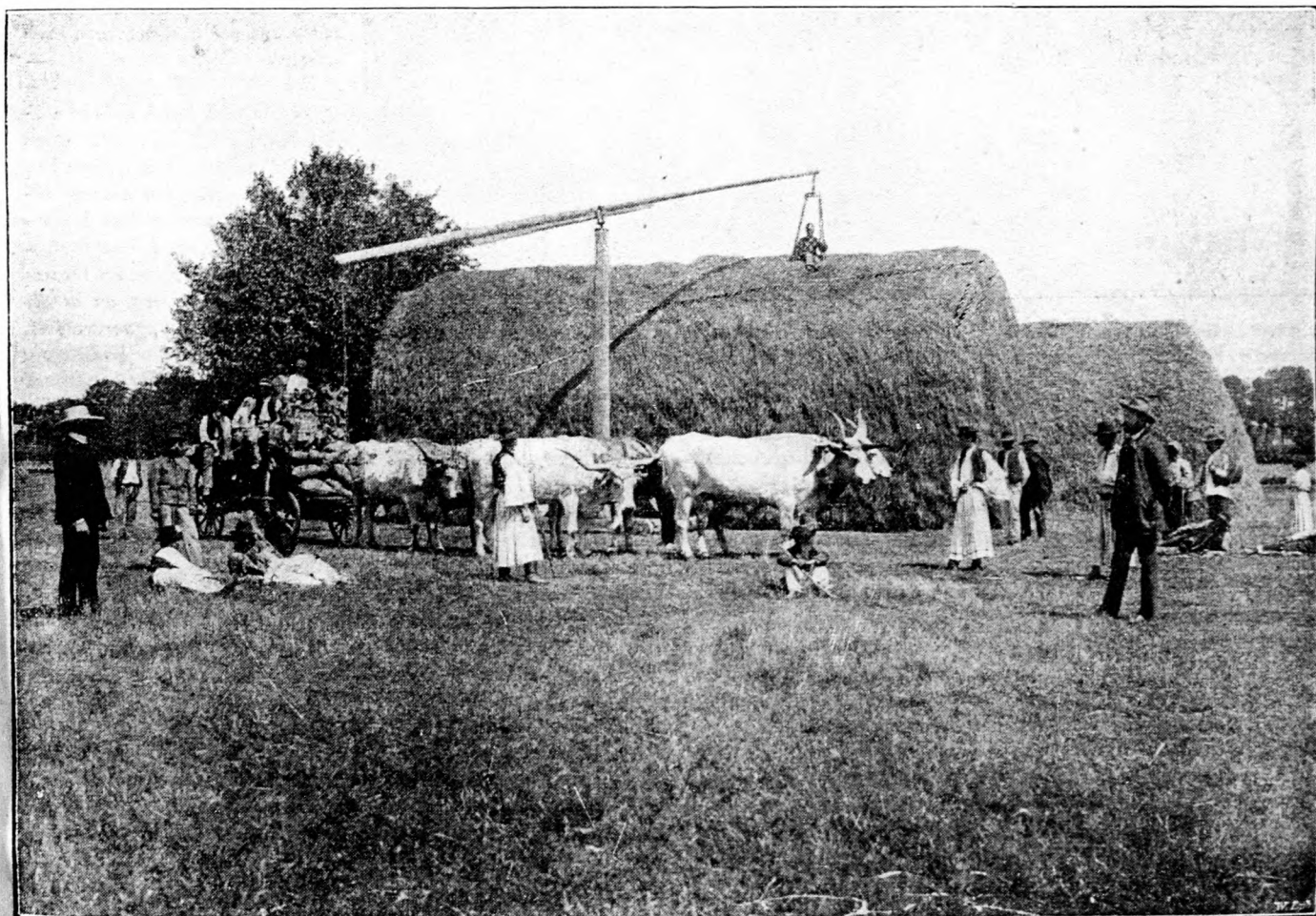
Vasárnap, augusztus 14.

Halálugrás előtt

Vörös Oroszországban a «felszabadított» népek milliója rettenetes éhínséggel küzd. Éhes farkascordaként indulnak meg a lerongyolódott, szenvedésektől elcsigázott tömegek és rabolnak, rombolnak és gyilkolnak egy falat kenyérért, amelyet a kommunista termelőrendszer nem tudott számukra biztosítani. Pedig nem régen még Oroszország beláthatatlan rónáin telt kalászkok tengere ringott. Fekete földje ontotta az áldást. Kenyér-

gabonája annyi termett, hogy szükség esetén el tudta volna látni egész Európát. Csodálatos gazdagsággal áldotta meg a Teremtő ezt az országot a földben és a föld alatt. És elég volt ahhoz a szovjetrendszer hároméves uralma, hogy ebből a gazdagságból ordító nyomorúság váljék.

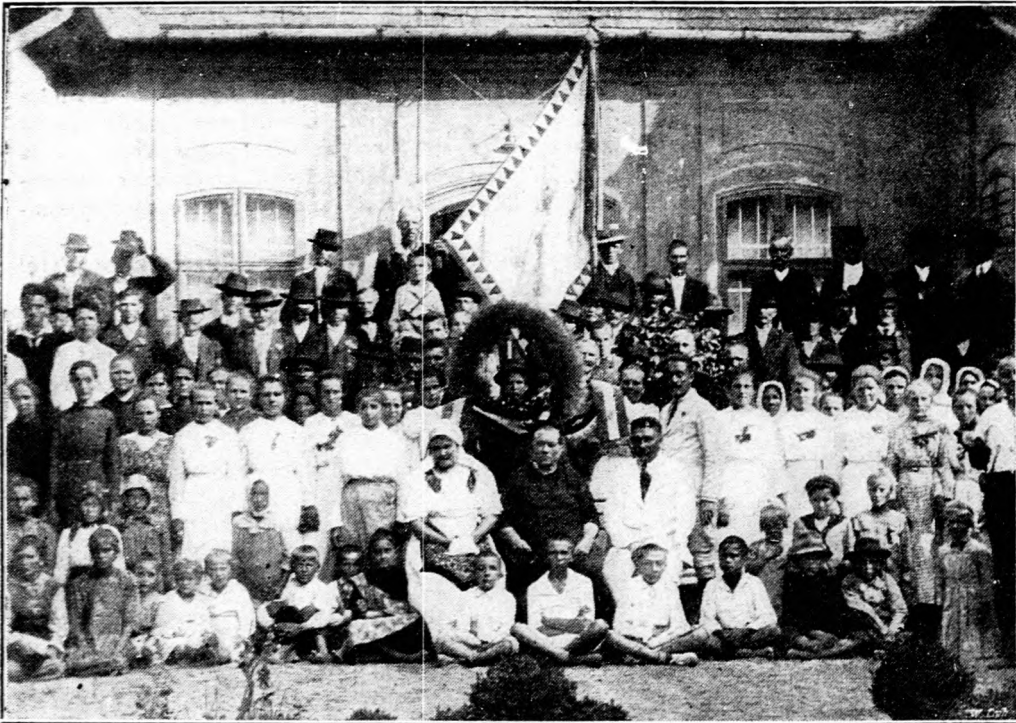
Most könyörögve nyújtják a népbiztos urak vértől szennyes kezeiket a világ minden tája felé. De Európa nem sokat tehetne a boldogtalan orosz nép érdekében, még ha ehhez hajlandósága volna is. Európa maga sem termel annyit, hogy jóllakhassék. Amerikának lesznek

Gyűlik az élet!

nagyobb fölösleges készletei, csakhogy ezeket a készleteket bajos eljuttatni az éhinség helyeire, mert az orosz földön a közlekedés is felmondotta a szolgálatot. A gazdasági életnek minden szerve felbomlott már ebben a pokolban s az orosz népre tekintve elmondhatjuk, hogy Istennél a segítség.

De Leninék nem abban keresik a segítséget, hogy megszabadítsák a népet a maguk gonosz kártételeitől és visszaadják azoknak az eszményeknek, amelyek a mai helyzethez képest gazdasági és társadalmi életét átomszerűen boldoggá tették. Nem! Ők a pokol szenvedésin áthurcolt nép kezébe fegyvert adnak s azt mondják, gyertek, csapjunk rá a szomszédos államokra, ahol még van mit rabolni. Szaporítani akarják hadseregüket az éhség üldözöttjeivel, kétségbeesett emberekkel, akiknek

Fábián István földbirtokos, nemzetgyűlési képviselőt az elmúlt vasárnap Abonyban száz aratója felkereste és ünnepséget rendeztek tiszteletére, amelynek során gyönyörű búzakalászból font koszorút nyújtottak át neki.

egyetlen reményük és mentségük, hogy szuronnal és bombával utat törjenek oda, ahol kenyér terem. Késsel szerezni meg a mindennapi kenyeret: ez az ő rendszerük.

Előbb a maguk burzsujait pusztították ki, hogy ne bitorolják a jólétet s hogy minden a proletároké legyen. Ez sikerült is. Most aztán, mikor koldussá tettek százmilliónyi embert, azt mondják, azért éheznek az orosz nép, mert a szomszéd kapitalista államok nem akarják búzával eltartani. Mesterségesen éhezettetik ki Oroszországot a gonosz európai államok. Ezt hirdetik Trockijék, ők a gazok, akik Oroszország dús éléstárából koldustanyát csináltak! Új hazugságok kellenek azonban, hogy a népet a háború halálugrására korbácsolják.

Mert az a rablóhadjárat, amelyet Trockijék Európa ellen terveznek, bizonyára a kommunizmus végső halálugrása lesz. Kenyér nélkül nincs béke, az igaz — de háború sincs. Százazernyi csapatnak rendszeres ellátásához rengeteg liszt, hús, szén s minden egyéb kell, ami a szovjetkormánynak nincs. Sorsa meg van pecsételve. Ha tétlen marad, az éhség pusztítja el. Ha hadra kél, a vas eszi meg.

Budapest, augusztus 13.

KI A BÜNÖS? A magyar korona két hónap óta megint romlik — a svájci börzén. Két hónapja még 2:80 svájci frankot fizeltek 100 magyar koronáért, a napokban pedig 1:50 frankot adtak érte. Részben ez az értékcsökkenés okozta, hogy a búza ára emelkedett 800 koronáról 1400-ra. Már most ki tehet róla, hogy a pénz romlása bekövetkezett?! Azok, akik újságokban és parlamenti beszédekben rossz híret költik szegény országunknak s azok az üzerek, akik a pénzzel spekulálnak. Mégis a földművelőket okozzák a liberális körök az áremelkedéssel. Legkevésbé oka a földműves a drágaságnak, mert az dolgozik, egyszerűen él s úgy adja a termését, ahogy veszik. Ha egyes vidékeken, no meg a börzén is jobban felverik az árakat, azért felelősek azok a szeszalók, akik elmennek a falura s ott ki-

dobolják, hogy 1700 koronáért veszik a búzát. Azt találjuk továbbá, hogy nem is annyira a gabona túldrága, mert annak az ára a valuta romlásával ment föl arányosan 1400 koronáig, hanem drága a liszt és még drágább a kenyér. A liszt drága, mert a pesti malomkártya nagy hasznát akar az őrlésből s keresztülvitte a liszt-kivitelt a külföldre. Ezt mielőbb be kell szüntetni. Hasonló sápot búznak a kenyérből a sültök és a közvetítők. Mikor annyi embernek nincs kellő keresete, ezt az uzsorát túrni nem lehet.

*

NÉGYSZÁZAT—HATVANEZERÉRT. Az orosz szovjet még baldoklásában sem tér észre. Minden ország betartotta a nemzetközi jogot s visszabocsátotta a hadifoglyokat. Egyedül a bolsevik Oroszország tagadta meg az ártatlan emberek bazaarését. Hatvanezer magyar hadifogoly szenved Oroszország borzalmas fogolytáborában. Ezek közül

batezer a legrémítőbb börtönök piszkos zugaiban kűzhödik a leprával, az éhséggel és a kolerával. Most, hogy az éhből megkezdte döntő harcát a kényurak hatalmával s a bolsevik népbiztosok Európa és Amerika élelmiszermorzsáiért könyörögnék az éhező orosz milliók számára, a népbiztosok mégis engedékenyebbek lettek. Megígérték — kinjukban — hogy hazabocsátják a 60.000 magyar foglyot, de csak úgy, ha mi kiszolgáltattunk 400 kommunisztát, akik részben börtönben, részben internálva vannak. Kész örömmel adjuk át a 400 bolsevikit, mert nem hatvanezer magyarunk, de egynek az élete is többet ér, mint az összes kommunisztáké. Sőt azt ajánljuk, irassák össze az összes kommunisztákat s mind adják ki Leninnek. Aki kommunista akar lenni, menjen csak Moszkvába: ott boldog lehet s megtelhet a kommunizmussal, míg — ében nem hal.

«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A politikai köröket élénken foglalkoztatta a Ház új elnökének megválasztása.

A két kormányzópártnak közös értekezletén megállapodtak abban, hogy az új elnököt a Kisgazda- és Földművespártnak, mint a nemzetgyűlés legnagyobb pártjának kebeléből választják és a személyi kérdést teljesen a pártra bízzák. A Kisgazda- és Földművespártban két jelölt volt, Bottlik József és Gaál Gaszton; a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja al-elnökké Huszár Károlyt jelölte. Az elnökség kérdésében a párt augusztus 9-én tartandó értekezletén titkos szavazással dönt. Rákovszky István, a Ház volt elnöke, a nemzetgyűlés múlt keddi ülésén jelentette be mentelmi jogának és a Ház mentelmi jogának Prónay Pál alezredes részéről történt megsértését. Az egész nemzetgyűlés a legteljesebb elégtételt követelte ebben a tekintetben, azonban mégsem járulhatott hozzá a mentelmi bizottság azon döntéséhez, hogy Prónay Pál alezredes nyílt ülésen az ülésteremben kövesse meg a nemzetgyűlést. A mentelmi bizottság határozatával szemben több javaslatot nyújtottak be, amelyek felett a

mentelmi ügy tárgyalása során döntenek.

A nemzetgyűlés pénteki ülésén sürgős interpellációt intézett Patacsi Dénes nemzetgyűlési képviselő a külügyminiszterhez Baranya kérdésének ügyében. A külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy

Baranya kiürítése küszöbön áll.

Az ántánt ugyanis felszólította a magyar kormányt Nyugat-Magyarország átadására, aminek még e hó 27-ig be kell fejeződnie, ugyanekkor felszólította a jugoszláv kormányt is Baranya, Baja és a szegedi háromszög kiürítésére.

A megszállott területek kiürítése már a jövő hét elején megkezdődik és ugyanakkor bevonulnak a magyar csapatok is. A magyar megszálló csapatok parancsnoka Scós Károly, volt honvédelmi miniszter, altábornagy lesz, a polgári közigazgatási szervezetek munkáinak irányítására pedig Kiszely Gyula dr.-t bízták meg főkormánybiztosi hatáskörrel, aki mellé a magyar kormány Patacsi Dénes, Meskő Zoltán és Kószó István képviselőket nevezte ki miniszteri biztosokká. A felszabaduló kerületekben a választásokat valószínűleg már októberben kiírják. Tizenhárom újonnan felszabadult kerületben és hat kiegészülő csonkakerületben lesz új választás.

Az Ausztriának átadandó nyugat-magyarországi

részekben hat választói kerület van, ezek nemzetgyűlési képviselői azonban nem fognak lemondani mandátumukról, mert ez önkéntes jogfeladást jelentene magyar részről.

Az az akció, amelyet a magyar kormány és a nemzetgyűlés indított

a magyar hadifoglyok hazahozatala

érdekeiben, meghozta a gyümölcsét, amennyiben a múlt hó 28-án Revalban megegyezés jött létre a magyar kormány és az orosz tanácsköztársaság megbízottai között. Az orosz kiküldött a magyar hadifoglyok hazaengedésének feltételül négyszáz fogvalevő és elitelt magyarországi kommunist

Lóczy emlékünnepe Balatonfüreden.

A Balatoni Szövetség e hó 7-én közgyűlés keretében adózott Lóczy Lajos, a világhírű tudós és a Balaton fáradhatatlan munkása emlékének. A vendégek soraiban helyet foglaltak Friedrich István, Timon Ákos dr., Mibályfi Akos, Cholnoky Jenő dr. tanárok, Wlassics Tibor kormánybiztos és sokan mások.

szabadonbocsátását követelte, amit a magyar kormány éppen magyar véreink érdekében kénytelen volt elfogadni. Tekintettel azonban arra, hogy jogerősen elitelt bűnösöket büntetésük kitöltése előtt szabadon bocsátani törvényellenes lett volna, az igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé a büntetések kivételes felfüggesztéséről és elbocsátásáról. A törvényjavaslat szerint azoknak a büntetését, akiket a törvényjavaslat alapján kiadnak Oroszországnak, nem engedik el, csupán felfüggesztik és a felfüggesztés időtartama alatt az elévülés is szünetel.

Nemzetgyűlés.

Augusztus 2. A nemzetgyűlés letárgyalta a gazdasági felügyelőségekről és a szeszadó módosításáról szóló törvényjavaslatokat, majd áttért a hazaárulók vagyonának elkobzásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Mikóvnyi Jenő előadó ismertette a javaslatot, majd többek hozzászólása után Tomcsányi Vilmos Pál igazság-

ügyminiszter fejtette ki, hogy a hitbizományokat csupán ötven százalék erejéig veheti el az állam, mert a hitbizomány nem magántulajdon, hanem egy család a birtokosa s ha a családban hazaáruló van, ennek bűnéért nem lehet az egész családot büntetni. A jog elve alapján senkitől sem lehet elvenni mást, mint ami őt megilleti. Károlyi hitbizományát sem lehet teljesen elvenni, mert az nem az övé. A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Rakovszky István bejelentette mentelmi jogának, egyúttal a nemzetgyűlés mentelmi jogának megsértését, mert Prónay Pál alezredes felelősségre vonta az iránt, hogy mint elnök nem védte meg őt Beniczky támadásaival szemben. Bethlen István gróf miniszterelnök a mentelmi-bizottság jelentése alapján a legteljesebb elégteladást ígérte meg a nemzetgyűlésnek. Beniczky Ödön hasonlóan bejelentette mentelmi jogának Prónay Pál alezredes részéről történt megsértését.

Augusztus 3. A nemzetgyűlés a hazaárulók vagyoni felelősségéről szóló törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta Meskó Zoltánnak azon módosításával, hogy a hitbizománynak az államot illető részét a rokantak között kell egy éven belül felparcellázni.

Mentelmi ügyek tárgyalása után áttértek az interpellációkra. Huszár Károly az oroszokkal Rigában kötött egyezmény tárgyában intézett kérdést a külügyminiszterhez.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter az interpellációra kijelentette, hogy az egyezmény alapján

a magyar hadifoglyok egész tömegét még ez év befejezése előtt hazaszállítják.

Ezzel szemben a magyar kormánynek négyszáz embert kell kiadnia, akiknek neveit nem ismerjük még, de bizonyos, hogy valamennyien kommunisták.

Augusztus 4. Tomcsányi Vilmos Pál igazságügy-miniszter bejelentette a

büntetések végrehajtásának kivételes elhalasztásáról és felfüggesztéséről szóló törvényjavaslatot, amely összefüggésben van a magyar hadifoglyok hazahozatalával.

Somogyi István, a mentelmi-bizottság elnöke be nyújtotta a bizottság jelentését Rakovszky István és Beniczky Ödön mentelmi ügyében. A Ház Rassay Károly indítványával szemben nem mondta ki a mentelmi ügyekre a sürgősséget.

Úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták a katonatisztek és állami tisztviselők gyermekeinek nevelőintézetéről, továbbá a madridi postaegyezményről szóló törvényjavaslatokat.

Augusztus 5. Kószó István, az igazságügyi-bizottság elnöke ismertette a büntetések végrehajtásának kivételes elhalasztásáról és felfüggesztéséről szóló törvényjavaslatot, melyet a nemzetgyűlés vita nélkül elfogadott.

A napirend letárgyalása után Patacsi Dénes interpellált a baranyai kérdésben. Rámutatott a szerb megszálló hatóságok jogtalan adókövetéseire, majd követelte a magyar nép nevében, hogy mindaddig, amíg a szerbek által megszállott területeket vissza nem kapjuk, Nyugat-Magyarországot ne adjuk át.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter kijelentette, hogy a nagykövetek tanácsánál kérte már, hogy a kivonulást és bevonulást ellenőrizzék. A hártérítési-bizottságnál követeléseinket érvényesíteni fogjuk. A szerb csapatok-

nak kivonulása és a magyar csapatoknak bevonulása rövid időn belül megtörténik. Az interpelláló képviselőnek arra a megjegyzésére vonatkozólag, hogy Nyugat-Magyarországot addig ne adjuk át, amíg a szerbek a déli területeket ki nem ürítették, megjegyezte, hogy ezt a nézetet osztja és a kormánynak ezt a nézetét kifejezte már a nagykövetek tanácsa előtt. Ennek a kérdésnek ily irányú rendezéséhez feltétlenül ragaszkodik.

MEZŐGAZDASÁG

Hogyan védekezzen a kisgazda a szárazság ellen?

Irta: Rege Károly dr.

Az idei rendkívüli szárazságban minduntalan napirendre kerül az a kérdés, hogyan is küszöbölheti ki a gazda a szárazságnak növényzetre gyakorolt káros hatását? A felelet nagyon egyszerű: a gazdának a talajban levő csapadékmennyiséget kell megóvni az elpárolgástól a rendelkezésre álló minden eszközzel. Melyek hát ezek az eszközök, amikkel a kisgazda a talaj nedvességét visszatarthatja? Ezek a kapa, borona és az altalajtömörítő. Ami tehát az öntözőkanna a bolgárkertész kezében, az a borona és a kapa a kisgazda kezei között. A talaj csapadékmennyiségének megóvását és visszatartását már ősszel kell megkezdenünk. Első teendők talajunkat a téli csapadék felvételére alkalmassá tenni. Ezt az őszi szántással érjük el. Az őszi szántást kapott földünk egész télen át teleszivódik hólével és esővel, sokkal jobban, mint a meg nem szántott föld és pedig azért, mert lazább és nagyobb felületen szívhatja magába a csapadékot. Nagyon fontos, hogy ezt a télen át raktározott csapadékot megmentsük a növényzet számára. Ezért tavasszal, midőn a szántás felülete annyira száraz már, hogy boronával rámehetünk, azonnal elboronáljuk. A boronálás, úgyszintén a későbbi kapálásoknak célja a talaj hajszálcsővésségének pár centiméterre a felület alatt való megbontása. Ezáltal elérjük azt, hogy a nedvesség a talaj hajszálcsővein csak a megboronált, illetve megkapált részletig jöhet fel, ott a növény gyökérzete által felvehető, de el nem párologhat. Vetés után maghátömörítőnek a kikelés elősegítése céljából használhatjuk a Cambel-féle altalajtömörítőt, egyszerű henger helyett. A Cambel altalajtömörítőnek az egyszerű síma vagy gyűrűs hengerrel szemben az a nagy előnye van, hogy a felső réteget lazán hagyja, így a talaj nedvességét elpárologni nem engedi. Az őszi kalászosok tavasszal való boronálásának könnyű boronával ugyancsak talajkonzerválás a fő célja.

Áttérünk most a kapások talajnedvességének konzerválására, melyek legjobban belenyulnak a nyárba hosszú tenyészidejük miatt, így a legtöbb nedvességet igénylik. Az előbb említett téli csapadék megőrzési munkálatait és a vetést követő hengerezést, illetve altalajtömörítést a kikelés után azonnal a kapa munkája kövesse. Kisgazdáink ne sajnálják ezirányban a fáradságot, mert a kapások busásan meghálálják a gazdának ráfordított több munkáját. Nagyon sok szomorú példát láthatnak gazdáink épen a jelenlegi aszályos évben azon gazdáinknál, akik vagy nem tudták kellő időben megkapálni földjüket vagy pedig arra alapítottak, hogy öregapám is így csinálta és mégis jó gazda volt, én sem akarok

különb lenni önála. Ez pedig nagyon helytelen felfogás, változnak a termelési viszonyok, így a gazdának is meg kell változtatnia a termelési módokat. Meg kell tudnia, hogy igenis János gazda szomszédnak nem azért termelt kétszerannyi kukoricája és répája vagy burgonyája, mert ő szerencsésebb kezű gazda, hanem bizonyára azért, mert okszerűen művelte földjét, idejében kapálta azt be. A gazda mindenkor ki van téve az időjárás szeszélyeinek, így a legkisebb alkalmat is fel kell használnia akkor, hogy a kapott Isten áldását, az esőt vissza is tarthassa a talajban. Nagyon fontos azért, hogy a kisgazda minden eső után kapálja meg, akár lókapával, akár kézierővel kapás növényeit. Ne nézze azt, hogy a szomszéd hányszor kapál, hanem gondoljon arra, hogy jöhet egy ilyen hosszú szárazság, mint a mostani és akkor az ő talaja fogja legjobban állani a szárazságot, az ő kapás növényei fognak legjobban díszleni a kisgazdák között a határban és a legnagyobb termést fogják adni. Az így elért nagy termés meg fogja győzni kisgazdáinkat a módszer helyes voltáról és a ráfordított többmunkájuknak is megtalálják a kellő jutalmát.

A vaj avasodása.

Irta: Schandl József dr.

A zsírok avasodása tudvalevőleg abban áll, hogy az őket alkotó vegyületek szétesnek zsírsavakra és glicerinre, majd a magasabbrendű zsírsavakból szúrós, csípős szagú és ízű alacsonyabbrendű zsírsavak (vajsav, hangyasav) lesznek, a glicerin pedig más alkoholokká változik. Innen érthető az avas vajnak vegyes, karcoló, élesen savanyú, kellemetlen íze.

Az avasodást a levegő és fény jelenléte elősegíti. Különösen gyors lesz azonban a folyamat bizonyos baktériumok-erjesztő- és penészgombák jelenlétében. A vaj azért hajlamosabb avasodásra, mint bármely más zsírféleség, mert a baktériumok két létfeltételüket: a vizet és táplálékot (tejcukor stb.) itt biztosabban meglik, mint más zsírféleségeknél.

Honnan jutnak e baktériumok és alacsonyrendű növényi szervezetek (mikroorganizmusok) a vajba?

Az avasító baktériumok jelentékeny csoportjának főfészke a trágyázott talaj. Ha a teheneket nyers répával, burgonyával etetik, a reájuk ragadt földdel bejutnak az istállóba, a fejök ruháira, a tehenek szőrzetére stb. Mégis legtöbbször a tőgynek és a fejősajtárnak mosására használt víz útján jutnak a tejbe. A penészgombák nagyobbára a levegő útján jönnek érintkezésbe a tejjel, a vajjal s ezek kezelésére használt tárgyakkal. Ne feledjük, hogy a legtisztábbnak látszó széna- és szalmafélék is millióit hordozzák a penészgombák és sugárgombák spóráinak. Az istálló levegője ezért állandóan telítve van velük s így könnyen érthető, hogy a tejbe is megszámlálhatatlan mennyiségben hullanak bele.

Mint látjuk, a mikroorganizmusok káros változatainak óriási tömegét rejtethi magában már a vajgyártás nyersanyaga: a tej is. Természetes dolog tehát, hogy a vajtermelő ezektől szabadulni igyekszik, amit a tejszínnek felforralása (pasteurizálás) útján érnek el. Tényleg a szóban forgó mikroorganizmusok közt alig van olyan, mely a forralás hatása alatt el nem pusztulna s ezért a modern vajüzemek sokkal tartósabb vajat tudnak előállítani, mint a régiek. De azért a pasteurizált tejszínből készült vaj se feltétlenül mentes a mikroorganizmusok káros hatásától, nem pedig azért, mert a vajgyártás folyamán is elég alkalom nyílik az újabb fertőzésre. Így forrása lehet a fertőzésnek a vajkamra leve-

gője, a vajjal érintkezésbe jutó eszközök, berendezések, a mosóvíz és végre a csomagoló anyag.

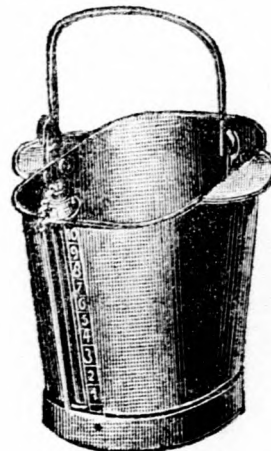
A tejgazdasági helyiségek levegőjében repkednek a legkülönbözőbb baktériumok, az erjesztő-, de különösen a penészgombák. Számuk legnagyobb természetesen a nedvesfalú helyiségekben akkor, ha szellőztetésüket és a falak meszelését elhanyagolják s ha ezek a takarmányozó vagy az istálló közelében vannak. A köpülő, a vajgyuró, a vajlapát stb. repedései a mikroorganizmusok melegágyai lesznek, ha nem törekszünk azoknak ideális tisztítására. Ilyen alapos tisztaságot akkor érünk el, ha a faeszközöket friss mésztejjel leöntjük, majd pár óra múlva forró vízzel, ezt követően pedig hideg vízzel alaposan átkeféljük.

Tartósabb vajat nyerünk úgy is, ha az irót jól kigyúrjuk a vajból, mert az iróalkatrészek (fehérje, tejcukor) főleg azok, melyeken a baktériumok szívesen tanyáznak.

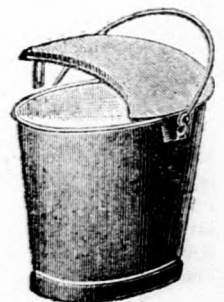
A vaj romlását a levegő és a napfény is elősegíti. Ezért — ha a tisztaság érdekében a világosság nem küszöbölhető is ki — teljes napfényt ne bocsássunk a vajsobába és vajraktárba. Ugyanis a napfény ultraviola sugarainak hatására a vajzsír bomlása gyorsabban bekövetkezik. E kémiai sugarak távoltartása céljából ajánlják az ablakoknak zöld vagy sárga üveggel való bemetszését.

Végül tapasztalati dolog, hogy alacsony hőmérséklen a baktériumok működése nagyon megcsökken. A kész vajat iparkodjunk tehát mielőbb alacsony hőmérsékletű, szellős, száraz pincébe vagy jégszekrénybe helyezni és ott megőrizni.

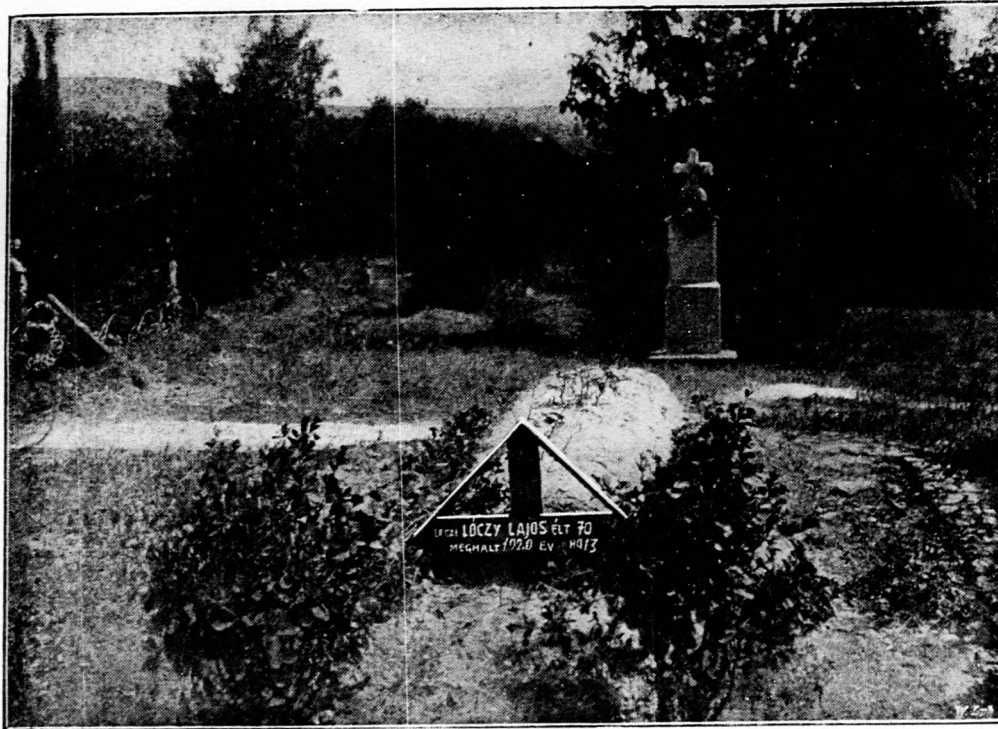
A FEJŐSAJTÁR. (Képekkel.) A fából készült fejősajtár alaposan nem tisztogatható. Finom repedéseiben a tej egy-egy cseppje visszamarad, romlásnak indul s így elrontja, megfertőzi a később belefejt tejet is. Az emailozott vasedények se teljesen megfelelőek, mert a zománc csakhamar lepattog és akkor a vasrészek ott megrozsdásodnak. Erősen óozott bádogból készülnek a legalkalmasabb fejősajtárok. Minthogy pedig a legtöbb baktérium a tehénről lehulló szőrök, bőrkorparészletek stb. útján jut a tejbe, a legmodernebb fejősajtárok többé-kevésbé fedve vannak, vagy pedig szűrővel vannak ellátva; az elsőknél csak csekély nyílás marad s így kevesebb hely a piszok behullására, az utóbbiaknál pedig a durvább piszkot a szűrő visszatartja. Újhelyi tanár megfigyelései szerint a fedett sajtárba fejt tej 1 grammjába csak kb. 23.000 baktérium jutott, míg ugyanazon istállóban a közönséges (nem fedett) fejősajtárok útján nyert tej 1 grammjában kb. 119.000 baktériumot találtak s így a tej sokkal gyorsabban indul romlásnak. Alakra nézve azon fejősajtárok legalkalmasabbak, melyek tojásdad átmetaszték; felül, a laposabb oldalukon 2 kiugró pártkányzattal ellátva, hogy a fejő combjai közt biztosan megtarthassa; a fogantyú ivalakú és mozgékony. Ilyen az ú. n. «enzenbergi» fejősajtár.

Enzenbergi fejősajtár.

Fedett fejősajtár.

☞ Lóczy Lajos sírja Balatonfüreden.

DOHÁNYFÜZÖTŰ KÉSZÍTÉSE. Dohányfüzötű mostanában nem kapható; Budapesten a készlet teljesen kifogyott. Ajánljuk tehát, hogy az uradalmak bármely földesleges vasdarábból gépészükkel vagy más hozzáértő emberükkel, a kisközségek pedig a falusi kovácsmesterrel csináltassanak maguknak dohányfüzötűt. Ezt nagylevelű dohányok céljaira mintegy 50 centiméter hosszúra, a végén körülbelül 8 centiméter szélesre ellapítva kell készíteni (hogy a dohány főbordáját ugyanilyen szélességben széthasítsa) s az ellapított részt a befűzendő zsineg számára megfelelő nyílással kell ellátni. Kerti dohányok céljaira a tű aránylagosan kisebb alakú legyen.

GYAPJÚT EVŐ JUHOK Sokszor tapasztalják azt, hogy a különben egészségesnek látszó juhok mohón rágnak le egymás hátáról a gyapjút. Ez betegség, mely leginkább oly vidékeken észlelhető, hol a legelő nedves, tőzeges és savanyú fűvek vannak rajta. Gyakori jelenség ott is, hol romlott savanyú szénát etetnek, hol a takarmány főtömegét a nyers burgonya képezi. Ellenben meg szokott szünni a baj ott, hol jó széna etetésére térnek át és melléje abrakot is adagolnak. Tapasztalt gazdák reájöttek arra is, hogy jó széna hiányában iszapolt kréta, konyhasó vagy fahamu etetésével (nedves takarmányra hintve) lehet a bajt orvosolni. E régi tapasztalatokat az újabb kutatások mindenben megerősítik. Kitént ugyanis, hogy a birák akkor kezdik a gyapjút rágni s nyelni, ha takarmányukban kevés ásványi anyag (só, mész stb.) van. A tőzeges rét fűve és a burgonya tényleg hamuban szegény. A legtermészetesebb orvososság tehát az lesz, ha pótlékké adagoljuk nekik azon ásványi anyagokat, melyek takarmányukban hiányoznak.

VETÉS SZÁRAZ TALAJBA. Gyakran lehet hallani azt az igazságot, hogy a vetőmagot üllepedett talajba vessük. Ezt azonban a gazdák nem szokták figyelembe venni, hanem a vetésnél az ekét követi a fogasborona, ezt a vetőgép, végül a kis borona s kész a vetés. Ezen eljárás akkor, amidőn a gyskori eső a talajt összetömíti, a földet a maghoz tapasztja, elég jó lehet, de nem jó száraz időjárás alkalmával. Ilyenkor a talaj szántás után üreges lesz, nem nyújt megfelelő fekhelyet, ágyat a magnak, a föld nem tapad a maghoz és ha egyik-másik mag ki is csírázik, gyökerei a laza talajban nem tudnak kellőleg fejlődni. A gazdának, ha már friss szántásba kénytelen vetni szárazság idején, a talajt úgy kell összetömíteni, mintha az 2—3 hét előtt lett volna szántva. A rozs különösen szereti az üllepedett talajt. Az őszi vetéseket tehát a mag egyen-

letes kelése és a növény erőteljesebb fejlődése céljából — ha a talaj száraz — jó lesz lehangereelni.

VÁNDOR MÉHES. Ha a méhlegelő távol van, a méhek sok időt veszítenek és feleslegesen fáradsnak a nektárnak hazahordásával. Ezért egyes méhészek már régóta gyakorolják a vándorlást. Vándorkaptárakat készítenek vagy tengelyre szerelik méhesüket s hűvös éjjelen eltolják oly vidékre, hol bőven virul az ákác, a tisztesfű stb. Ha hosszú útra mennek a családok, a mézkamrában egy-két lépben vagy jó nagy szivacsban vizet adnak nekik, hogy a zúgás okozta nagy melegben meg ne fuljanak.

A VADGESZTENYE TAKARMÁNYÉRTÉKE. Habár a vadgesztenyét keserű és fanyar íze miatt háziállataink kevésbé kedvelik, nagy tápanyagtartalma következtében érdemes gyűjteni s kellő előkészítéssel az állatok előtt kedvelté tenni. A gesztenyét e célból érett állapotban kemencében, padláson vagy szárító-

gépekben meg kell főlőszlegesen víztől fosztani, majd feletetés előtt pár nappal megdaráltatni. A darát helyezzük 2—3 napra vízbe, hogy a keserűanyagok kilugozódjanak. Kilugozás után etessük gyöknövényekkel és más abrakfélékkel keverve. Fokozatos adagolás mellett az állatok megkedvelik s ló 1 kg., tehén 2 kg., juh, sertés 0,5 kg. gesztenyedarát szívesen elfogyaszt naponta, de etethető még nagyobb adagokban is, mert az alaposan kesertelenített gesztenye darája oly természetesen takarmány, mint az árpa vagy zab. Hasmenésben szenvedő állatoknál a keserű vadgesztenye valóságos orvosság.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. *A folyó gazdasági évi végén a bérelti szerződés lejárt. Köteles-e a bérlő a birtokot elhagyni? A bérlő arra kíváncsi, hogy egy évvel a haszonbérlet meglettek hosszabbítva.* (K. P., Kisomlyó) — **FELELET.** Húsz holdon aluli bérletek egy évvel meg vannak hosszabbítva, de természetesen a feltételek módosíthatók.

KÉRDÉS. *Marhám a szomszéd búzáját letaposták. A mezőőr a kárt megbecsülte, köteles vagyok-e megtéríteni?* (Rabaszentmihály) — **FELELET.** A kárt a mezőőr becslése alapján köteles megtéríteni.

KÉRDÉS. *Mily nagy a kölesmag táptartalma?* (Sz. F.) — **FELELET.** A tiszta kölesmag táptartalma épen akkora, mint a zabé, mert mindkettőben átlag 7,4% az emészthető fehérje és 59,7% a keményítő.

KÉRDÉS. *Mit értünk ugar alatt?* (B. F.) — **FELELET.** Magyarországban általában kétféle ugart ismerünk: tiszta, vagyis fekete ugart és a zöld, vagyis félugart. A tiszta, vagy fekete ugar elnevezés alatt a szántóföldnek olynemű állapotát és kezelését értjük, amely szerint a szántóföld a letakarított termés után az egész tavaszon és nyáron át vetetlen maradván, megfelelő munkálatok által a következő vetemény alá előkészítettetik, azaz legelővel kétszer megszántják. Ha ezen munkálatok elmaradnak, akkor az ilyen földet parlagnak nevezik. A zöld vagy félugar elengedhetetlen feltétele az őszi szántás és a téli vagy kora tavaszi trágyázás az ugar-vetemény előtt; azon talajok kivételével, melyek őserdőben lévén, a trágyázást nem igénylik

KÉRDÉS. Berkshierei sertés tenyésztési célra hol szerezhető be? (Ny. 1., Dss) — **FELELET.** Berkshierei sertés tenyésztésével foglalkoznak a következő gazdaságok: Luczenbacher Miklós gazdasága Pettend, Fejér megye. Magyar Kir. Ménesbirtok Kisbér. Báró Üschritz uradalom Nagybogdány, up. Devceser és Vitky Imre gazdasága Balatonfőkajár.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

EMBERTELENSÉG MAGYARORSZÁGTÓL JÓVÁTÉTELT KÖVETELNI. Az angol felsőházban Newton lord interpellációt terjesztett elő és azt kérdezte a kormánytól, igaz-e, hogy jóvátételi bizottságot küldtek Magyarországra. Gyakorlatilag lehetetlen, — mondotta — hogy jóvátétel követeltesék olyan kis államoktól, mint Magyarország, amely kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy valahogyan fentartassa magát. Nem emberséges dolog a jóvátételi bizottság költségeit viseltetni a szerencsétlen, lötkretett országgal. Sydenham lord rámutatott arra, milyen rokonérzést érdemel a szerencsétlen, megölt és feldarabolt Magyarország, amely lakosságának nagyrészt elveszítette alacsonyabb kultúrájú fajok uralma alatt. Peele viscount a hadügyminiszter nevében azt válaszolta, hogy minden felesleges költséget kerülni fognak.

A SZÖVETSÉGI KATONAI BIZOTTSÁGOK BUDAPESTRE ÉRKEZTEK. A szövetségi katonai bizottságok augusztus hó 5-én megkezdték működésüket. A bizottságok egyes tagjai már a múlt hó vége felé megérkeztek Budapestre.

A BUDAPESTI CSEH MISSZIÓ KÉMIRODÁT TARTOTT FÖNN. Egyik bécsi lap közli a budapesti cseh misszióhoz beosztott Szendrő Ottó volt cseh főhadnagy nyílt levelét, amelyet a misszió főnökéhez, Emminger Jaroszlavhoz intéz. A levél elmondja, hogy a misszió tulajdonkép nem volt egyéb, mint kémkedési szervezet. De nemcsak a katonai misszió dicsekedhetik ezzel az érdemmel, hanem a politikai osztály is, Leibanez Vencel követségi tanácsos vezetése alatt. A cseh és külföldi lapokat Magyarország kárára a fehérről szóló hírekkel halmozták el.

A SZERB KATONÁK ELHURCOLTAK EGY MAGYAR ŐRNAGYOT ÉS EGY TÁBLABIRÓT. Nováky ny. őrnagy egy táblabíró barátjával Szeged alatt, két kilométerre a demarkációs vonaltól, a Boszorkány-szigeten halászott. Egyszerre szerb katonák jelentek meg, akik körülvették őket és elhurcolták szerb megszállott területre. Azután Ujszegedre, onnan Nagykikindára vitték őket. Útközben mindkettőjüket kegyetlenül megverték.

AZ OROSZ SZOVJET VÉGVONAGLÁSA. Pétervárott súlyos forradalom támadt a szovjetkormány ellen. Azt beszélik, hogy a bolsevikokat elűzték és a forradalmárok a város urai. Oroszországban fontos változás történt, vagy legalább is várható rövid időn belül a kormányzati politikában. Trockij, Lenin reformpolitikája következtében, hadügyi népbiztosi állásáról lemondott. A bolsevikok vezetői családjait már külföldön helyezték el és a maguk számára már gondoskodtak német útlevelekről. A Moszkva jelé masirozó négymilliónyi néptömegben a kolera borzasztóan pusztít. A járvány már átragadt a vörös csapatokra is, amelyeket az éhezők feltartóztatására küldtek ki. Az országutak mentén százezrek bevernek a hullák. A falvakban sok földműves felgyújtja a házat. Egész Oroszországban mintegy 40 millió ember szenved a borzalmas éhínség következtében.

OLÁH MARTALÓCOK KIRABOLTÁK A BUKARESTI EXPRESSZVONATOT. Augusztus 1-én a brassói határon katonaruhába öltözött, felfegyverzett oláhok kézigránát- és fegyvertűzzel rontottak elő erdei rejtékhelyükből a robogó bukaresti expresszre, amelyet megállásra kényszerítettek. A martalócok az utasokat, akiknek legnagyobb része angol és francia volt, a szó szoros értelmében meztelenre vetkőztették és mindenkiből kifosztották.

BULGÁRIA NEM BÜNTETI MEG A HÁBORÚ BÜNÖSEIT. A bolgár kormány hatályon kívül akarja helyezni azt a törvényt, melyet annakidején abból a célból hozott, hogy a háborúért felelős személyeket felelősségre vonják. Hír szerint már folyamatba tett eljárásokat is megszüntettek és elrendelték, hogy az e törvény alapján elítélt, vagy letartóztatott egyéneket szabadonbocsássák.

HÁNY MAGYAR VAN MÉG ERDÉLYBEN? A Magyar Szövetség megállapítása szerint Erdélyben a magyarság száma 3 millió 14 ezer 400 lélek.

Művészek Balatonfüreden.

Jobbról balra: Herczegh Ferenc, a világhírű író; Csathóné Aczél Ilona, Bayor Gizi, a Nemzeti Színház művésznője; Csathó Kálmán, a Nemzeti Színház rendezője.

HOVÁ KELL FORDULNI HADIFOGOLYŰGY-BEN? A képviselőház III. számú bizottsági termében (bejárat a VII. kapun) állandó hadifogolyiroda dolgozik reggel kilenc órától délután két óráig. Felkérjük az összes érdeklődőket, hogy leveleikkel, távirataikkal és mindenféle más irányú tudakozódásaikkal ide forduljanak.

BÉKÉS KÖZSÉGBEN MEGOLDOTTÁK A HÁZHELYRENDEZÉST. Békés község a házhelyrendezés kérdését úgy oldotta meg, hogy saját földjéből adott az igényjogosultaknak. Akik 50 százalékig rokkantak, azok a földet ingyen, akik legalább 12 heti frontszolgálatot teljesítettek, azok 50 százalékig engedménnyel, a többiek rendes árban kapják a földet 10 évi részletfizetésre.

RENDELET A MEZŐGAZDASÁGI KAMARÁK FELLÁLTÁSÁRÓL. A községi, járási és vármegyei érdekképviselek megválasztása nagyjában a múlt hó elején befejeződött és valószínűleg augusztus közepére megkezdhetik működésüket. Éppen erre való tekintettel a földművelésügyi minisztérium most küldötte ki az utasítást az egyes vármegyei érdekeltségűeknek, hogy a minisztérium által megállapított számarányban válasszák meg a kamara tagjait.

A BALATONMENTI HÁZIIPARI NYERSANYAGOK KITERMELÉSE érdekében a földművelésügyi minisztériumban érdekellet volt a balatoni vízibirtokokkal a nád, sás és gyékény kitermelése és háziiparilag való földolgozása érdekében. A megállapodás szerint augusztus első felében részben motoros, részben kézi erővel megkezdik a Balaton százezer hektárnyi nyersanyagának kitermelését.

MÉHÉSZETI KIÁLLÍTÁS GYŐRÖTT. A Győri és Győrvidéki Méhészegyesület e hó 14. 15. és 16-án Győrben vándorgyűléssel és vásárral kapcsolatos méhészeti kiállítást rendez. A kiállítás ünnepélyes megnyitása augusztus 14-én délelőtt lesz. A rendezőbizottság előzetes bejelentés esetén biztosítja a látogatók részére az elszállásolást. A kereskedelmi minisztérium engedélyezte a kiállítási anyagok kedvezményes szállítását.

DRÁGÁBB LETT A ROMÁN VIZUM. A budapesti román főkonzulátus közli mindazokkal, akik Romániába akarnak utazni, hogy az *útlevél láttamozásának díja 450 korona.*

TELEPÍTÉS NAGYBÁNHEGYES KÖZSÉG HATÁRÁBAN. Mezőkovácsháza mellett, Nagybánhegyes község határában a kaszaperpusztai vasuti megállónál az országos földbirtokrendező bizottság új község telepítését határozta el. *Száz család részére egyenként 600 négyszögöl területet sajátítottak ki.*

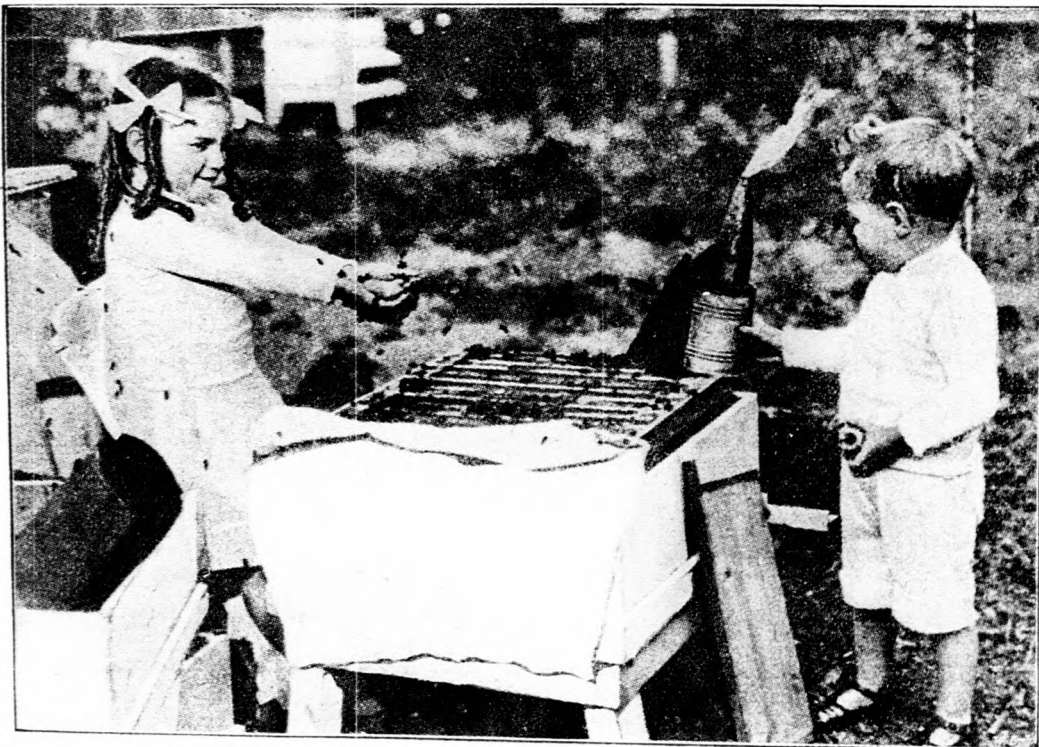
TÖRVÉNY AZ ÖRLÉSI ÉS FORGALMI ADÓRÓL. A hivatalos lap 171. száma intézkedik az *örlési, cukkorrépa-, állatforgalmi és általános forgalmi adóról.* Ezek szerint minden malom köteles a földolgozott gabonaneműekből az állam részére az örlési adót természetben visszatartani és beszolgáltatni. Ezt az adót a törvény az örlés, vagy hántolás végett behozott gabonaneműekből 15%-ban, a darálás vagy egyéb földolgozás végett behozott gabonaneműeknél 8%-ban állapítja meg. Gabonaneműt megőrölni, vagy bármilyen módon földolgoztatni csakis a *községi előjáráság által kiállított örlési igazolvány alapján szabad.* — A cukorgyárba beszállított répa után 2 százalékos forgalmi adót kell fizetni. — A törvény második fejezete intézkedik az *állatforgalmi adóról,* mely szerint minden olyan állat-tulajdonjog átruházása után, melyet csak marhalevél kiállításával lehet átruházni, a *vételárnak, illetőleg az állat állagor forgalmi árának 3 százalékát kell forgalmi adóban megfizetni.* — A törvény harmadik paragrafusa intézkedik az *általános forgalmi adóról.*

KITÜNTETETT FÖLDMÍVÉS. Baranya vármegye *Magyarhertelend* községében a napokban folyt le *Székáll József* 80 éves földműves ünneplése, akit a földművelésügyi minisztérium 500 korona jutalommal és díszes emléklappal tüntetett ki 60 évi szakadatlan munkája emlékére. Az ünnepélyen *Förroy* járási főszolgabíró, majd *Szily Tamás* v. főispán, a *Gazdasági Egyesület* elnöke méltatták a földműves érdemeit. Az ünnepély után társasvacsorát rendeztek.

AZ ÁLLAMI ITALMÉRÉSI JÖVEDÉKRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSA. A pénzügyminiszter az állami italmérési jövedékről szóló törvényhez kiadta a végrehajtási utasítást. Az utasítás szerint a bornak, bormustnak, gyümölcsbornak, sörnek és égetett szesz italoknak kimérése is kismértékben árusítása, égetett szesz italok nagybani eladása fölött az állam rendelkezik. Ezeket az italokat csak az mérheti ki, akinek a pénzügyi hatóság erre engedélyt ad. Közvetítéshez ipar-engedély kell és az üzletnek megkezdését írásban kell bejelenteni.

JELENTKEZÉS AZ ERDÉSZETI ÁLLAMVIZSGÁRA. Az idén az őszi erdészeti államvizsgát november 7-én tartják meg. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályának címére (V., Zoltán-u. 16.) legkésőbb aug. végéig beküldeni.

AZ ÁLLATFORGALMI RENDELET MÓDOSÍTÁSA. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely az állatok, állati nyerstermék és vesztérjesztő tárgyak állategészségrendőri szabályait módosítja. Ez szerint hasított kormű állatokat az állatorvos a fél költségén megvizsgálja. Ha ez a vizsgálat kedvező eredménnyel jár, azt a kísérő okmányon igazolja és marhalevelet állíttat ki. Ha lábon hajtják az állatot, akkor az állatorvost erről értesíteni kell; ezeket az állatokat más állatoktól elkülönítve tartják és szintén megvizsgálják. Az állatokat a vizsgálat és marhalevél kiállítása után a budapesti vágómarhavasárra és a zárt sertésavasárra szállítják és elkülönítve tartják.

Hollandiai gyermek-méhészek.

Höfer tábornok,
a felsősziléziai német önvédelmi
alakulatok parancsnoka.

D'ANNUNZIO A HALÁLT KERESI. *D'Annunzio* a fiúmei legionáriusokat levélben felszólította, hogy a Baross-kikötőt végső lehelletükig védelmezzék. *A végső vesztély pillanatában ő is ott fog teremni, hogy legionáriusaival együtt haljon meg.*

EGY ÓRÜLT MEG AKARTA «BUKTATNI» BRIANDOT. A francia külügyminiszterium lépcsőjén a napokban egy kifogástalan öltöztető ember rohant fel és mindenáron beszélni akart *Briand* miniszterrel. Egy lakatos útját állotta, mire veszekedni kezdett, azt hangoztatva, hogy *meg fogja buktatni*

Briandot. Mikor megtudta, hogy a miniszterelnök távol van, kijelentette, hogy majd megtalálja őt. Fenyegetéseire letartóztatták. A rendőrség megállapította róla, hogy *elmebeteg*.

TÜZVÉSZ PUSZTÍTOTT KERESZTESEN. Keresztes fejérmegyei községben *Pap* Gábor gazda cséplőgépjének a benzintartánya fölrobbant és pár perc alatt lángbaborította a házat is. Hirtelen szélvihar támadt és a tűz rohamosan terjedt. Egy óra múlva már a község valamennyi háza lángban állott. A tüzet amely este ütött ki, csak a reggeli órákban sikerült megfékezni. Reggelig huszonkilenc ház égett porrá, valamint két gabonaraktár, mintegy húsz vagon gabonával. A kár meghaladja a harminc millió koronát.

A DIPLOMATÁK IS EMBEREK. Londonban most jelent meg egy könyv, amelynek «*Az új világ megalkotói*» a címe. A könyv érdekes történeteket és anekdotákat közöl az ántánt híres államférfiakról. *Briand*-ról és *Asquith*-ről szól az alábbi mulatságos kis történet. *Asquith* még miniszterelnök volt és tanácskozássra várta Londonba a francia vezérpolitikust. *Briand* korán reggel érkezett meg Londonba és egyenesen *Asquith*-hoz ment. Az angol miniszterelnök hosszú beszéddel nyitotta meg a konferenciát, ám *Briand* annyira ki volt merülve, hogy ültében azonnal elaludt és csak akkor riadt föl, amikor *Asquith* befejezte mondókáját. *Briand* nem jött zavarba és átvette a szót. *Asquith* nagykényelmesen kinyújtózott a karosszékeiben, zsebébe sülyesztette kezét, lehunyta szemét — és akkor ébredt föl, amikor *Briand* fejezte be beszédét. Vajjon melyik kis nemzet sorsáról döntöttek?

ORSZÁGOS REFORMÁTUS LELKÉSZÉRTEKEZLET LESZ. Augusztus végén *Kunhegyesen* a református lelkészi kar országos értekezletet tart. Ennek a megbeszélésnek célja a református egyházi élet bensőségesebbé tétele és a hívek valósi buzgóságának fokozása.

FAMAGVAK GYŰJTÉSE. A földművelésügyi miniszter utasította az erdőfelügyelőségeket a famagvak gyűjtésére, valamint arra, hogy a csemetekertek állapotáról és a csemetek fejlődéséről teygenek jelentést.

MEGEGEDIK A BORJÚKIVITELT. Értesülésünk szerint megállapították a kiviteli célokra engedélyezett borjűmennyiséget és jelenleg a pénzügyminisztérium illetékes ügyosztálya dolgozik a kiviteli illeték megállapításán.

KÖRÜLMÉNYES TEMETÉS A NYILT TENGERTEN. Fastnettől keletre a nyílt tengeren haladt a *Cunard Line Carmania* nevű hajója, midőn különös szikratáviratot kapott egy kanadai hajóról. Ennek ugyanis meghalt a fűtője s eltemetéséhez hiányzott — a temetési szertartási könyv. A kanadai hajó kérelmére a *Carmania* szikratáviratban adta le a temetési szertartást, amelyet az érkező szikratáviratról laponként olvasott le a kanadai hajó kapitánya, aki ekként derék fűtőjét annak rendje és módja szerint eltemethette. A szertartásnak szikratáviró útján történt lezárása egy óra hosszat tartott.

UJABB VASUTÜGYI TANÁCSKOZÁS LESZ A SZERBEKKEL. *Kelebián* újabb vasutügyi konferencia lesz, melyen a közvetlen teherforgalom feltételeit tárgyalják meg a magyar és szerb kiküldöttek.

REMETHEY DEZSŐ: «SZERELEM ÉS EMLÉK». Új költő mutatkozik be 120 oldalas verseskötönyével és örömmel jelenthetjük, hogy ez a csokor költeménye nyeresége irodalmunknak. Gördülékeny és művészién finom, de azért mindig végig zamatos magyar nyelven ír *Remethey* s még hozzá a verselési készsége kiforrott, jó lendületű. A szép költői hasonlatok, az eredeti szövirágok egymást érik. Rímei pompásan csengők, tiszták. Verseiben főképpen a szerelemtől dalol, de vannak ősz hangulatú tájfestő költeményei is. Külön kiemeljük a hadirokkantokról írt egyszerű és melegzésű verseit, annál is inkább, mert hiszen ő maga is háborújárta hadirokkant. Az értékes könyvet nagyon ajánljuk olvasóinknak, mely ajándékul is igen alkalmas. Ára 60 korona. Megrendelhető kiadóhivatalunk útján is.

KÉTSZÁZÖTVEN ÉVES A KÁVÉ. Valószínűleg igen kevesen tudják, hogy a kávé, amely egyik legjelentősebb cikke a világkereskedelemnek, ebben az évben ünnepli elterjedtségének kétszázötvenedik évfordulóját. 1640-ben egy örmény ember, névszerint *Pascal*, Marseilleben nyitotta meg az első kávéházat. Bár a mokka-kávé, mellyel megkínálta vendégeit, nem az első ilyenmű ital volt Európában, — a kávémagot már 1624-ben használták Londonban orvosi célokra — de a kávé, mint élvezeti cikket, örményünk szolgálta fel először vendégeinek. *Pascal* újdonsült vállalkozása nagyszerűen beütött, meggazdagodott belőle és rá egy esztendőre már Párisban nyitott kávéházat. Tizenhét esztendeig nem akadt vetélytársa, attól kezdve azonban gombamódra szaporodtak a kávéházak. A tizenhetedik század utolsó évtizedében már kétszáz kávéház virágzott Párisban. A kávéház-divatot ezután Ausztria vette át Páristól és az első bécsi kávéház 1684-ben nyílt meg. Egy lengyel zsidó ugyanis megvásárolta a törököktől a leszerelt hadsereg készletét és ebből főzött feketét a bécsieknek, akik hamarosan megkedvelték az ismeretlen italt. Ausztriából Németországba vándorolt át a kávéház, ahol az első ilyen helyység 1686-ban Regensburgban nyílt meg. A kávénak azonban akadtak ellenségei is. 1738-ban a tea mellett népámító italnak kezdték nevezni. Rőpiratok jelentek meg a kávé ellen és felelőssé tették az arab italt még azért is, hogy az egyébként csendes polgárok kissé túlhevésen foglalkoznak a politikával. A kávé ellenségei elérték azt, hogy némely országban csakugyan betiltották a fekete élvezését. Halberstadt nevű városban egyenesen kávéörvényt hirdettek ki, amely tizenkét pontból állt. Csak nemes ember ihatott kávé, másnak hat garas büntetést kellett fizetnie, ha megszegte a tilalmat. Pesten a XVIII. század vége felé nyílt meg az első kávéház «A Török Tsászárhoz» címezve és történelmi nevezetességűvé vált a «*Pilvax*», *Petőfi* és a márciusi ifjúság tanyája.

Friedrich István Balatonfüreden.

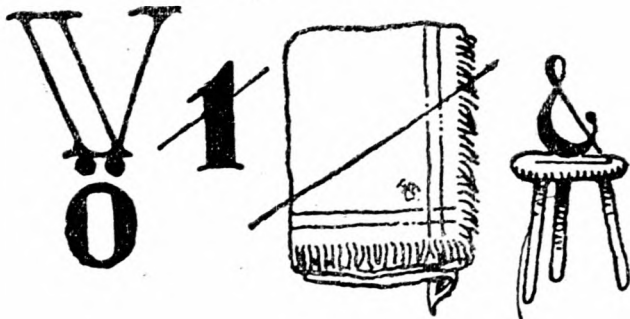
IRTÓHÁBORÚ A NÉGEREK ELLEN. Borzalmas harc folyt le — mint olvassuk — néhány héttel ezelőtt az Egyesült államok Tulsa nevű városában. Ismét kitört a gyűlölködés az északamerikai déli államok fehér és fekete lakosai között. Állig fölfegyverkezve több mint tízezer ember harcolt az utcákon reggeltől estig. Végre is a fehérek kerekedtek felül és felgyújtották a néger-negyedet. Körülbelül másfélmillió dollár kárt okozott az esztelen vérengzés, amely pedig elenyésző kis ökből támadt. Egy berugott néger megtámadott egy fehér hajadont, s attól fogva lincselés lincselést követett. Katonai csapatokat kellett a városba vezényelni, hogy végtére elfojtsák a kegyetlenkedést. A katonai parancsnok kijelentette, hogy életében nem látott borzalmasabb jelenteket, mint aminők Tulsában pár nap alatt lejátszódtak.

MIG AZ OROSZ NÉP ÉHEZIK... Oroszországban milliók szenvednek és naponta ezrek pusztulnak éhen — de ime az érem másik oldala: A norvég *Tidens Tegn* című lap fölöttébb épületes cikket közöl egy lakomáról, amelyet az orosz szovjet-követ rendezett *Stokholmban*. A követnek, aki egyébként a forradalmak előtt egy kis vidéki orosz lapnak volt a tudósítója, nyolcvan titkára van, azonkívül százezer frankot érő automobilja és korlátlan hitelt élvez. *Kershencew* öméltségű nemrégiben szovjetszillagos névjegyet köröztetett a stockholmi diplomata társaságban és vacsorára hívta meg őket. Hogy illően fogadhassa vendégeit, húszszer forintért külön helyiséget bérelt és míg Oroszországban negyedfont kenyér a napi adag, ő a következő étlappal kedveskedett vendégeinek: *«Rák-levés, szárcsavagdálék, halfilé, madeirás pecsenye, pulykasült szárvasgombóval, torta, vaniliafagylalt»*. A marxi elveknek egyedül a pezsgő esett áldozatul, de a számozott pezsgőt bőven pótolta a bordeauxi, a mozeli és a se szeri, se száma likőr. *Alexandroo* elvtárs, aki vicekonzuli címmel ékeskedik, részegen tántorgott egyik teremből a másikba és háromszor forintot ígértett a zenészeknek, ha eltalálják kedves nótáját. Az asztal körül a vendégek ugyan nem a diplomatakból kerültek ki, mert ők szinte kivétel nélkül lemondták a meghívást: kereskedők, bankárok jelentek meg a lakomán és versenyt ittak a szovjet egészségre.

Az Erzsébet-kilátó a budapesti János-hegyen.

REJTVÉNY.

Beküldte: Váci Béla.

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 36-ik számunkban közöljük.

A 30-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Isten áldd meg hazánkat!

Megfejtették: Ifj. Szűcs Bálint, Dobos Imre, Nádasdy Ferenc, Balogh Elek, Piltz Gyula, Nagy István, Király Lajos, Kovács József, Tormágy Margit, Hosszu Lajos, Kohari Margit, Kiszely Mátyás, Paulik Ilona, Schmiki Jani, Almásy József, Fodor János, Cséplő Lajos, Sugár Mariska, Aranyos István, ifj. Nádrady Gáspár és Lajos, Pónus László, Kigyos Ferenc, Besz Mariska, Boros Mihály, Kongorác Győző, Jankó András, felső Nagy Bócsi, Kovács Sárika, Kovács János, Zsolczay Mihályné, Novák László, Lenárt György, Bene Mariska, Fülöp Ferenc, ifj. Zábóji Béla, Tóth Margit, Graf József, Kiss László, Dudás Pál, Balogh Esztike, ifj. Makra Sándor és Raci, Bikali Ferenc, Szabó Elek, Kaputsi Dénes, Imre Sándor, Gombos János, ifj. Ritecz István, Harely László, Turóczy Lajos, ifj. Tóth István, Ritecz János, Popovits Imre, Imre Juliska, ifj. Boján Imre özv. Boján Gergelyné, Szekeres Sándor, Csók István, Paldi Ilonka, Zlinszky Sándor, Tolvaj Sámuel, ifj. Topovics Gábor, ifj. Mácsár József, Trenyik István, ifj. Beke István, Lódi Imre, Vetró Ferencné, Bálint Mihály, Kantor Vilma, Szelenyi Béla, Rónai Gyuszi és Laci, Varga János, Kispál János, Juhász Teri, Pap Sándor, Szécsi Eszter, Bálint Ferenc, Balási Rózsika, Gsonka József, Bartha Lajosné, ifj. Hamza István, Szijjártó Szabó Benjamin, Takács Dezső, Szűcs Lászlóné, Szabó Mihály, Mile József, Tóth Gyula, ifj. Nagy Pál, ifj. Ábrik József, Bojter István, Kereszturi Karolin, Branyiczki László, Verebb László, Romhányi László, Szécsi Lajos, Bucsi Sándor, Rozlozsnik János, Kuzder Gyula, Battyáni Sándor, Penészleki Hitel-szövetkezet, Löwenkopf Adolf, ifj. Spisák János, id. Nagy Kálmán, Vermes Lajos, Kovács Jenő, Nyerges Mihály, Horváth Viktor, id. Boros Pál, Kovács Sándor, ifj. Lengyel József, L. Szabó Sándor, Szűcs Lajos, Kisgergely Ágostoné, Korözs Istvánné, Korözs Antal, Nyiri Eszti, Mészáros Antal, Potecki Lajos, Kiss József, Szobek Lóránd, Nagy László, Mojzis Andrásné, ifj. Balha Kálmán, ifj. Baranyai Imre, Havasi Dénes, Székely Géza, Köver Balázs, Hanga-személyzet (Szabadszállás).

Jutalomkönyvet nyertek: Romhányi László (*Karancs-kezz*), Szekeres Sándor (*Sarkad*), Horváth Péter (*Vasvár*), Nagy László (*Nemesdéd*), Bajter István (*Homok-szenlyörgy*), Szűcs Lászlóné (*Kisfalud*), ifj. Batha Kálmán (*Nagyrákos*), Imre Juliska (*Tiszszentimre*), Vetró Ferencné (*Kiskundorozsma*), Turóczy Lajos (*Eger*).

A 31-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése 1. é. aug. 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt postautalványon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Augusztus 15-ével új előfizetést nyitunk s mindazoknak, akik legalább egy félöre előfizelnek, vagy előfizetésüket félévvel meghosszabbítják, ingyen és bérmentesen küldjük meg.

a földbirtokreformtörvény magyarozatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára helyezett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek két gyűjtött előfizető után egy keretezésre alkalmas, több színyomású művészi képet adunk ingyen,

öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHÖZ JUTNI? című könyvet, a földreformtörvény magyarozatát adjuk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen; tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félőre 60 korona, egész őre 110 korona. A „Vasárnap” kiadóhivatala. Budapest, IV., Múzeum-körút 1.

AZ 518-AS VONAT

Történet az amerikai erdőégések
idejéből

IRTA: W. BERDROW.

(6. folytatás.)

A tömeg felszedelőzködött és utrakelt, amennyire a rekkenő meleg engedte, minél gyorsabban végig a sinek mentén, észak felé a néma gyantapárás fenyvesben. A legtöbbje már elől járt s azok, akik vonatot remélve eddig a fullasztó levegőjű állomáson rostokoltak, sietve nyomukba eredtek. Csak néhány csökönyös szomszédról beszéltek, hogy visszamaradtak Hiekleyben és a pár kőház pincéjében, vagy mély, kiásott barlangokban várják a veszedelem átvonulását.

Körülbelül kétszáz főre ment a tömeg, mely kisebb csoportokra oszolva, részint nehéz terhekkel, részint kis kézi podgyászokkal megrakodva — voltak olyanok is, akik taligára rakták cök-mókjukat — törtetett előre. Hallgatagon, izgatottan és egyben kifáradtan a délelőtti eseményektől, lankadtan a fokozódó hőségtől, szaporázták lépteiket. Egyik-másik ember gyakran vissza-vissza pillantott a komor láthatár felé, mintha félne, hogy már-már feltűnik az izzó testű Rém. És némán szedgette ki-ki a lábait, hogy utolsónak ne maradjon a sorban. Olykor kocsi robotogott el asszonnyal, gyermekkel, podgyászokkal erősen megrakva, behajtottak a fák közé, hogy a gyaloglókat kikerüljék; amott egy-egy lovas vágtatott át tüskön-bokron. Valamennyien lázas menekedésben a közös ellenség, a félelmetes vörös kakas elől.

Eltelt egy óra, dél lett anélkül, hogy valakinek eszébe jutott volna a pihenés. Lihegve, a gyermekeket majd ölbevéve, majd maguk után vonszolva, sietett tovább és tovább asszony és férfi. Az elmaradozók hol itt, hol ott dobálták el maguktól podgyászuk egy részét és iparkodtak minél gyorsabban visszacsatlakozni a karavánhoz. Mögöttük azonban mind magasabbra tornyosodott a feketebarna, vésztjós fal és szegélye elérte már a nap tányérját is. A nap először piros lett, mint a vér, majd elbarnult, végül ibolyaszínben derengett néhány percig a sötét füstön át, majd fakó koronggá változott és az erdőre alkonyat borult. A forró szellő finom, barna ködöt hozott magával, mely apránként sűrűsödött. Nemsokára a menet végén levők szem előtt vésztek az élen haladókat és kimondhatatlan félelem fogta el az asszonyokat és gyermekeket. A taligákból kiszórták a legértékesebb holmikát is és az apróságokat ültették helyükbe, míg a férfiak földig görnyedve az izzó levegőtől, minden erejüket megfeszítve, fölváltva tolták a legbecsesebb terhet. A menet összébb tömörült és vonszoltan haladt a sinek mentén előre, előre az egyre sötétebb erdőben...

Hirtelen az állomásfőnök is felbukkant közöttük. A két fiatalember úgy látszik megtalálta a helyet, ahol a táviróvezetéket elvágták, mert nem sokkal az utolsó lakos eltávozta után sikerült felszólítani Duluthot és nyomban vonatot kértek.

Ez a hír némi erőt öntött a csüggedt emberekbe. Ha Duluthból azonnal vonatot menesztettek, akkor az már Elktonban lehet, talán még közelebb.

Igy telt el a következő negyedóra, miközben a lábak bizonytalanul tapogatták az utat, a tikkadt tüdők pedig zihálva szívták be a forró, sorvasztó, füstös levegőt. Nagy korompihék kavaroztak a szélben és a kiszáradt fák itt-ott megreccsentedek. A forró szél tomboló, lélekzetfójtó orkánná mérgesedett és mindenki elérzettnek látta a legnagyobb veszélyt. A lángtenger óriási léptekkel közeledett, talán már el is érte Hiekleyt.

Az asszonyok legnagyobb része a földre roskadt és nem akart tovább menni. A férfiak tanácstalanul állottak. Mélységes, borzalmas sötétség vette körül a szerencsétleneket. Vastag, forró hamurétegek csapódtak a jajgató nőkre és a visító gyermekekre s néhány lépésnyire a kétségbeesett tömegetől élesen pattogtak a fenyők és a hőségtől repedező fák. Senki sem tudott tíz lépésnél messzibbre ellátni.

— Elvesztünk! — hangzott az általános kiáltás.

— Csend! — kiáltotta egyszerre egy hang a menetet éléről. — Csend! Pajtások, az Isten szerelmére, egy pillanatra nyugalmat!

A kétségbeesett kiáltás másodpercnyi időre elnémított mindenkit s csak a szélvész sivítását, a fuldokló gyermekek nyöszörgését és egy-egy szikkadt fenyőnek a roppanását lehetett hallani.

Akkor halk, távoli robaj, mintha mértföldes távolságból jönne, szinte kivehetetlen dörgésképpen, szakadatlan, olykor erősödő, majd meg elhaló dübörgés hallatszott messziről, nagyon messziről, amelyet mindannyian csodálatosan megélekedett füllel neszeltek.

— A vonat, a vonat! — kiáltottak fel egyesek hangosan, mire viharos diadalordítás volt a válasz. Am azután minden erejüket megfeszítve figyeltek s percekig csak az elemi vész fokozódva erősödő zenebonája hallatszott.

Hartford közvetlenül a sinekhez toladott és magához szorította alélt feleségét, a félig ájult Maryt és velük a gyermekeit, akik részint ölben, részint a maguk lábán téve meg az utat, szinte frissebbek voltak a felnőtteknél.

— Takarjátok be magatokat jól — sugta nekik Hartford és maga is szorosan a fejére huzta kabátjának egyik szárnyát, hogy arcát, haját megvédje az izzó hamutól, mely most esőként hullt a magasból.

Hartford is megfeszítve figyelt a közeledő vonat dübörgésére. A hamu leperzselte szakállát, bajuszát és az elviselhetetlen hőségtől pöffedni, hámlani kezdett az arca bőre, anélkül, hogy észrevette volna. Meredt szemmel, mintha belelátna a sötétségbe, nézett észak felé, amerről percek óta tisztán hallható volt a vonat zakatolása.

Rémes pillanatok voltak ezek az asszony- és a gyermekek számára, akik fejük bubjáig bepólyázva, eszméletlenül a földön heverték vagy hisztérikus sírógörcsrohamban a sinekre vetették magukat; borzalmas pillanatok a férfiak számára is, akik övéik körül forgolódtak, bátorságot próbálva élesztgetni bennük s közben erejüket végsőkig feszítve, a közeledő tűzvészt figyelték.

VÁSÁR ÉS PIAC

Augusztus 7-én.

Gabona- és vetőmagvásár. (Fővárosi árak.) Búza 1430—1470 K, rozs 1150—1170 K, tavaszi árpa 1300—1350 K, sörárpa 1600—1650 K, repce 1600—1780 K, zab 1380—1425 K, tengeri 1340—1380 K, köles 1000—1050 K, fehér bab 1450—1550 K, tarka bab 1250—1300 K. Az árak a feladó vasútállomáson értendőek 100 kilogrammonként.

Takarmányvásár. Elsőrendű új széna 420—440 K, elsőrendű ő széna 330—400 K, bükköny és muhar 300—400 K, új lucerna 450—460 K, szalma 250—260 K, zsupszalma 240—280 K, takarmányszalma 260—270 K.

Vetőmagvak. Viktória borsó 1600—1800 K, őszi borsó 1200—1400 K, mák 5600—5800 K, napraforgómag 1200—1500 K, biborheremag 2400—2800 K.

Sertésvásár. Fialat nehéz sertés 78—82 K, kivételesen 84 K, fiatal közép 74—78 K, urasági öreg 76—80 K, selejtezett könnyű 62—68 K, zsir nagyban 120 K, szalonna 96—100 K, sovány sertés, nem vészelt 55—58 K, vészelt 60—65 K kilogrammonként, elősúlyban.

Borjú- és juhvásár. Elsőrendű borjú 20—36 K, másodrendű borjú 25—29 K, silány minőségű 14—16 K.

Szarvasmarhavásár. Őkör: I. o. kivétel 40 K, I. o. 30—36 K, II. o. 22—28 K, III. o. 18—22 K, kicsontozni való 12—16 K. Tehén: I. o. 28—34 K, II. o. 20—26 K, III. o. 16—20 K. Bika: I. o. kivétel 34 K, I. o. 26—30 K, II. o. 24 K, III. o. 16—20 K. A budapesti vágómarhavásáron a következő árakat fizették, kilogrammonként elősúlyban: Bika jobb minőségű 27—34 K, bika silányabb 15—24 K, ökör jobb minőségű 32—40 K, közép 21—23 K, alárendelt minőségű 13—19 K, magyar tehén 20—39 K, tarka tehén 16—34 K, bivaly 16—26 K, növendék 10—18 K, kicsontozni való 12—16 K kilogrammonként, elősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 13.000—55.000 K, igás kocsi 10 (könnyű) 9500—18.000 K között kelt el.

Gyapjvásár. A gyapjúpiac üzletlen, az irányzat igen lanya, kötések elvéve 52—56 K körül mozogtak.

Bőr és fagyú. A folyó heten 65—68—70 koronát fizettek tarka marhabőrért és 5 K-val kevesebbet magyarért és bikabőrért. Borjúbőrért 85—90, juhborért 13 K-t fizettek kilónként. A bőrarak tehát a nemzetközi viszonylatban 10—15 K-val alacsonyabbak. Vidéken a marhabőr 45—50 K, juhbor 10—12 K, borjúbőr 50—65 K kg.-ként zöldsúlyban. Vidéken fagyú 20—44 K.

Zöldségtelék és gyümölcs. Napiárak kicsinyben a budapest vásárcsarnokban. Sárgarépa, zöldjével kg.-ja 10—13 K, csomója 2—4 K, petre-zselyem, zöldjével kg.-ja 14—30 K, csomója 2—10 K, zeller, ujdonság darabja 1.50—2.50 K, kalarábé darabja 1.80—2.20 K, vöröshagyma, makói kg.-ja 9 K, közönséges 8—9 K, fokhagyma új 30—32 K, paradicsom érett 4—5 K, tengeri darabja 1.20—2 K, paraj, tisztított kg.-ja 7—9 K, sóska 4—8 K, retek, fekete 12—16 K, zöldpaprika, apró hegyes darabja 30—40 fill., töltési való —80—1.80 K, kelkáposzta kg.-ja 12—15 K, saláta fejes darabja 4 K, zöldbab kg.-ja 12—15 K, vajbab 16—20 K, vöröskáposzta 8—10 K, tök. hazai 2.50—3 K, ugorka' hazai 10—15 K, fejeskáposzta kg.-ja 7—8 K, karfiol 10—20 K, görögdinnye 10—12 K, közönséges 8—10 K, alma, válogatott 15—34 K, alma közönséges 10—14 K, körte válogatott 24—35 K, közönséges 14—20 K, szőlő, ujdonság 32—40 K, barack, kajszin 36—40 K, őszi 30—80 K, ringló, nemes 18—28 K, közönséges 8—14 K, szilva, vörös és kék 7—10 K, szilva, berzencei 10—15 K.

Baromfi és tojás. Élő csirke, rántanivaló, párja 70—110 K, élő csirke, sütnivaló, párja 120—170 K, élő hizott kacsa és liba kg.-ja 75—80 K, tisztított hizott kacsa, liba kg.-ja 80—95 K, élő sovány kacsa párja 90—160 K, élő sovány liba párja 260—300 K, élő tyúk párja 180—200 K, tojás darabja 3.20—3.50 K.

Bor és szesz. A borárak — utolsó jelentésünk óta — emelkedtek, ami részben a nagy hőség által okozta károkkal, részben a megcsappant kész. letekkel van összefüggésben. A kivétel egészen jelentéktelen; a borforgalom csak a belső szükséglet fedezésére szorítkozik. — A budapesti szeszipiac jegyzése adozott finomítványért 190 K, míg adozatlanért 90 K; a vidéki finomítók 80 K körüli árakat igényelnek finomítványért és 70 K körüli árakat szabad nyersért. A nemes pálinkapiac is megszilárdult, valódi szilvóriumért 240 K, valódi törkölyért és seprópálinkáért 215 K és borparlatért 300 K körüli árakat igényelnek az árbitrokosok.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. 1921. augusztus 9-én 1 drb Napoleon-arany 1240 K, angol font 1430 K, dollár 385 K, francia frank 30.75 K, lengyel márka 18.5 f, német márka 4 K 80 f, olasz lira 17 K, osztrák korona 32.25 f, orosz rubel 57.5 f, román lei 4 K 95 f, cseh szokol 4 K 95 f, szerb dinár 9 K 10 f, 1 ezüst korona 15.50 K, 100 magyar koronáért Zürichben 1.52 1/2 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

A „Hangya“ vidéki szövetségeseinek tagjai a legutányosabb árak mellett szerezhetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhászükségletét mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiu- és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárukat a „Hangya“ vidéki szövetségetel útján szerezze be.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és kisiparosok egyetlen napilapját

az **UJ BARÁZDÁT** és legszebb képes hetilapját a **„VASÁRNAP“**-ot.

A Magyar Gazdák Biztosító Intézete a Gazdák Biztosító Szövetkezete 2036
Igazgatóság: Budapest, Öllői-út 1.

A gabonatermés fokozása.

Irtai: **REICHENBACH.**

Ára K 26.40.
Portó K 5.—.

Megrendelhető az összeg előzetes beklidésével az Uj Barazda kiadóhivatal útján Budapest, IV., Múzeum-körút 1. szám.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 22., I. em. 1. **EZÜST SALYARSAN-OLTÁS!**

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya“ cipőosztályánál.

Tehénbőrscizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Nagyapáról unokára

szám a híre a legköltehetőbb háziáruknak, a

Diana-sósorszesznek,

mely egy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségépítő szer. Egy kis üveg ára 18 korona, egy középvég ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.

☛ Kapható mindenütt! ☛

Főelárúzóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.